

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/86/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205338
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120205338.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: Z. B., N.. XX.X.XXXX, A. M. XX, W. zastúpenej: JUDr. Igor Šofranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 66, Svidník proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 760,70 EUR, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 150 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 11.05.2020 sa voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 760,70 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.
3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením obsahu spisu 9Csp/80/2018, ako aj ďalšieho spisového materiálu zistil tento skutkový stav:
4. Žalobkyňa v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 9Ccp/80/2018 sa voči žalovanému domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode 4.6 Obchodných podmienok účinných od 11.06.2010.
5. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 10.12.2018 výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 460,75 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 02.06.2018 do zaplataenia; výrokom II určil, že zmluvná podmienka uvedená v obchodných podmienkach účinných odo dňa 11.06.2010 v bode 4.6 v znení: Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzovníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru, 4. splátka istiny úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 03.01.2011.
6. Súd I. inštancie v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi sporovými stranami dňa 06.10.2020 neobsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy predpokladané ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. neuvedením predpokladov použitých na výpočet RPMN

a preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky uviedol, že výlučné právo dodávateľa rozhodovať o započítaní platby spotrebiteľa na záväzok ním určený a v rámci tohto záväzku na súčasti ním určené, považuje súd bez ďalšieho za značne nerovnovážne v neprospech spotrebiteľa. Preberané ustanovenie vôbec nezohľadňuje pri poskytnutí platby spotrebiteľom jeho vôľu, ktorý záväzok plní a na ktorú jeho súčasť má byť platba započítaná, pričom zápočet žalovaného na istinu záväzku až v poslednom rade umožňuje zvyšovať zadlženosť spotrebiteľa cez úroky z omeškania, prípadne rôzne sankcie.

7. V žalobe žalobkyňa uviedla, že s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. jej vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, keďže ako spotrebiteľ sa voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne domáhala úspešnej ochrany svojich spotrebiteľských práv. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

8. V danom prípade zdôraznila, že žalovaný nielenže v zmluve o úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky v rozpore s dobrými mravmi v snahe obohatiť sa o sumu 460,70 EUR, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva.

9. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalobkyňa samotný nárok, ako ani výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia v zásade žiadnym relevantným spôsobom neodôvodňuje. V žalobe akurát uvádza to, že malo ísť o viacnásobné porušenie jej práva.

10. Pri priznaní finančného zadosťučinenia treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel, resp. sa prihliadne aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

11. V tomto smere podľa mienky žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ žalobca navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodnil v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu.

12. Ďalej je potrebné uviesť, že žalobkyňa bolo zo strany žalovaného vyplatené bezdôvodné obohatenie titulom toho, že zmluva bola vyhlásená za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi ako aj titulom toho, že zmluvu by bolo možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Strata akejkoľvek odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov má pre veriteľov vrátane žalovaného nezanedbateľný ekonomický dosah, keďže sú im odčerpané finančné prostriedky slúžiace predovšetkým na chod podniku, teda náklady na prevádzku, mzdové náklady a pod. Žalovaný má preto jednoznačne za to, že už samotná neplatnosť úverovej zmluvy a nútené zaplatené bezdôvodné obohatenie predstavovali pre žalovaného v okolnostiach prejednávanej veci dostatočne tvrdú sankciu.

13. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané

finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. domáha zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu určenej neprijateľnej zmluvnej podmienky o spôsobe započítania úhrady jednotlivých splátok úveru ako aj titulom vydania bezdôvodného obohatenia s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru zo strany žalovaného.

15. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zák. č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/20/2017, 20Co/192/2016, 7Co/78/2017, 25Co/59/2017).

16. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

17. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

18. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými právnymi predpismi má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá

19. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané žalobkyňa si úspešne v konaní vedenom pod sp. zn. 9Csp/80/2018 voči žalovanému uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv preukázaním, že tento realizoval výkon svojho práva na základe neprijateľných zmluvných podmienok a súčasne na jeho strane vzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím úhrad na istinu poskytnutého úveru, čím nesporne došlo k naplneniu hypotézy na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

20. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pri priznaní daného nároku nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z.z.

21. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, avšak iba čiastočne.

22. S poukazom na všetky okolnosti prípadu a viacnásobné porušenie spotrebiteľského práva žalobkyne súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 150 EUR (100 EUR - neprijateľné

zmluvné podmienky a 50 EUR - bezdôvodné obohatenie). V danom prípade vychádzal zo skutočnosti, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške prijatých plnení z neprijateľnej zmluvnej podmienky ako aj z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a v porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrášaniam zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku, či rodinný život. Na základe uvedených skutočností preto primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 150 EUR, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. kompenzáciu majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 2Co/137/2016, 9Co/50/2018 a 17Co/17/2018).

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

26. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

27. Civilný sporový poriadok nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. DESK).

28. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške

aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

29. Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu, čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

30. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.